

COLLEGEPLAN 2023-2027

VERBINDEN EN KOERS HOUDEN

INHOUDSOPGAVE

LEESWIJZER	3
INLEIDING	4
ACCENT: VERBINDEN	11
ACCENT: WATER EN BODEM STUREND IN DE RUIMTELIJKE INRICHTING	13
ACCENT: FLEVOLANDS PROGRAMMA LANDELIJK GEBIED	14
ACCENT: SAMEN MAKEN WE FLEVOLAND	15
ACCENT: KENNISUITWISSELING EN KENNISVERSPREIDING	16
ACCENT: WATERVEILIGHEID	18
ACCENT: WATERBESCHIKBAARHEID	19
ACCENT: SCHOON EN GEZOND WATER	21
COLOFON	23

LEESWIJZER

HET COLLEGEPLAN UITGEWERKT IN MAATREGELEN

Het collegeplan gaat in op de accenten die het college wil aanbrengen naast het Waterbeheerprogramma, de begroting en de meerjarenraming. In de inleiding van dit collegeplan leest u waar dit college voor staat, wat belangrijk is en op welke wijze de ingezette koers wordt voortgezet de komende 4 jaar.

De accenten van het collegeplan zijn uitgewerkt in formats. In deze formats staat:

- de relatie met het Bestuursprogramma ,
- wat we deze bestuursperiode willen bereiken,
- wat we ervoor gaan doen of het om nieuw beleid en/of nieuw budget gaat,
- met welk resultaat we eind 2026 tevreden zijn,
- en welke rol we voor de Algemene Vergadering zien.

Dit collegeplan is een aanvulling op de vastgestelde documenten, niet een herhaling ervan. Koers houden betekent dat we de ingezette beleidskeuzes voortzetten (zie tekst hierboven). We verwijzen naar passages uit onderliggende documenten, en houden de volgorde in programma's aan zoals in de begroting & meerjarenraming wordt gebruikt. Eind 2026 is het ijkpunt voor de afronding voor deze bestuursperiode.

Het collegeplan heeft geen directe financiële consequenties. De benodigde extra middelen worden steeds door middel van aparte voorstellen ter besluitvorming voorgelegd. Per accent is met onderstaande symbolen aangegeven wat het accent vraagt aan ambitie, nieuwe aanpak en/of extra middelen.

Extra ambitie deze bestuursperiode

Voortzetten huidige ambitie

Extra budget nodig

Financiële consequenties nader te bepalen

Aanpassen huidige aanpak

INLEIDING

Aanleiding, doelstelling en opbouw

Op 6 juni 2023 heeft de Algemene Vergadering (AV) het Bestuursprogramma 'Verbinden en koers houden' 2023-2027 vastgesteld.

Dit collegeplan geeft aan hoe het college de ambities uit het Bestuursprogramma 'Verbinden en koers houden' wil realiseren. Het collegeplan bevat de onderwerpen waarop we ons als college willen focussen deze bestuursperiode. Het bevat de extra accenten ten opzichte van de reguliere, doorlopende Begroting en Meerjarenraming 2024-2028. Een accent is hier een speerpunt dat we in de spotlight zetten, dat we als college erg belangrijk vinden om meer aandacht op te vestigen.

Onze waarden

Aanvullend op de kernwaarden zoals Zuiderzeeland ze onderkent in het Waterbeheerprogramma, focussen wij ons als college op een toekomstbestendig waterschap. Wij staan voor een daadkrachtig, oprecht en nieuwsgierig college. Als college handelen wij eerlijk, integer, rechtvaardig en transparant. Wij hanteren daarbij de menselijke maat.

Wij willen versnellen op de uitvoering, wat vraagt om investeren in de uitvoering om onze doelen op tijd te kunnen realiseren. Wij willen vooruitkijken en daarbij in verbinding en volhardend tegenslagen overwinnen. Ook als dit leidt tot het maken van lastige keuzes.

Wij zorgen voor water als onderdeel van de leefomgeving. Ons werk voeren we uit in een voortdurend veranderende omgeving, waarbij we oog hebben voor de uitdagingen die daaruit voortkomen.

Wij hechten daarbij waarde aan een duidelijke rol voor ons hoogste orgaan, de Algemene Vergadering. Wij nemen de AV-leden mee in de ontwikkelingen en delen onze dilemma's met hen.

Wat zien wij op ons afkomen

We zien grote dynamiek, in snelheid en in (on)voorspelbaarheid: veel maatschappelijke uitdagingen en uitdagingen ten gevolge van o.a. klimaatverandering en de strijd om de beschikbare ruimte. Uitdagingen waarin het waterschap samen aan de slag moet met onze gebiedspartners.

Wij kijken vooruit naar het jaar 2050, om van daaruit met de blik op alle urgente opgaven te zien hoe en waar we kunnen versnellen. Niet afwachten, nu aan de slag en ook andere partijen inspireren om te versnellen en maatregelen te treffen.

Koers houden

De basis van ons werk bestaat uit het voorzien in veiligheid, voldoende en schoon water in ons beheergebied. Dit is ons reguliere werk, dit zijn onze primaire processen.

Ons lopende Waterbeheerprogramma stelt: ons land heeft te maken met ingrijpende hervormingen, waaronder de energietransitie, de verduurzaming van de landbouw, de omschakeling naar een circulaire economie en de digitale transformatie.

In de afgelopen bestuursperiode is voortvarend begonnen met een groot aantal aanvullende trajecten. Daarmee is de richting bepaald. Wij werken door op basis van de bestaande beleidsdocumenten die

in de afgelopen bestuursperiode tot stand zijn gekomen. Dit werk is nog niet af en het is belangrijk dat deze lopende trajecten worden voortgezet, zoals de uitvoering van de klimaataanpak, duurzaam handelen, afvalwaterstrategie, waterbeschikbaarheid, biodiversiteit, informatiestrategie en energiestrategie. Dit doen wij in overzichtelijke stappen. We voeren nu uit, in onderlinge afstemming, en evalueren tijdig. We zetten nu de nodige stappen om in 2030 de verschillende doelstellingen te realiseren. Aan het eind van deze bestuursperiode hebben we een goed beeld of wij op koers liggen.

Het vraagt veel tijd, aandacht en financiën van de organisatie om vastgesteld beleid en de maatregelen van het Waterbeheerprogramma uit te voeren. Nadat we het Waterbeheerprogramma hebben geëvalueerd, kunnen we de lopende trajecten actualiseren. Dit gebeurt dan halverwege de bestuursperiode. Waar we dit willen en kunnen versnellen en of dit extra geld en/of tijd kost, zal aan de AV worden voorgelegd ter besluitvorming.

Hieronder de ontwikkelingen die belangrijk zijn, waarop wordt ingezet en waarop we koers willen houden.

Waterveiligheid

Wij zorgen voor de waterkeringen die aan de basis staan van de polders die gezamenlijk Zuiderzeeland vormen. We beheren, onderhouden en inspecteren de waterkeringen doorlopend met een tijdshorizon van ver in de 21e eeuw. We beoordelen en versterken onze waterkeringen zodat we uiterlijk in 2050 voldoen aan de huidige norm. Vanuit onze zorgplicht kijken we continu wat nodig is; we leggen de verbinding tussen onze versterkingsopgave en (de mogelijkheden in) beheer en onderhoud en kiezen de optimale oplossingen. Zo houden wij continu zicht op onze waterveiligheidsstaak en kunnen wij de processen op

het juiste niveau bijsturen. We werken waar mogelijk en gewenst mee aan combinaties met andere opgaven, zoals die van versterkte biodiversiteit en een nieuwe duurzame energievoorziening.

We geven invulling aan de landelijke strategie muskusrattenbestrijding, participeren in de landelijke overlegvormen en werken als Zuiderzeeland vanuit de brede inzetbaarheid, zodat de kennis van onze bestrijders passend wordt ingezet met het jaar 2034 of zoveel eerder als speerpunt voor terugdringing van muskusratten tot aan de landsgrens.

Voldoende en gezond water

Waterbeschikbaarheid van de juiste kwaliteit, op de juiste plek, op het juiste moment, vormt een steeds groter aandachtspunt om alle bestaande vormen van watergebruik te kunnen ondersteunen. Dit is inclusief de ecologie en daarbij behorende inheemse flora en fauna. Actualiseren van peilbesluiten, anticiperen op de bodemdaling en het voldoen aan de Kaderrichtlijn Water staan hoog op onze agenda.

We houden het watersysteem op orde met beheer en onderhoud, zodat we het peilbeheer kunnen uitvoeren volgens de vastgestelde peilbesluiten. Bij het beheren en onderhouden krijgen beleidsuitgangspunten uit de biodiversiteitsagenda en de klimaataanpak een steeds prominentere rol. Het implementeren van deze thema's vergt kennis, kunde en tijd. We zien dat het reguliere peilbeheer steeds meer kennis, kunde en inspanning vraagt. Het klimaat verandert en de gevolgen zijn merkbaar in het watersysteem. De watervraag vanuit de landbouw neemt toe in droge perioden, terwijl ons watersysteem vooral is ingericht op het afvoeren van water. We moeten ons watersysteem anders gebruiken, waarbij een goed en actueel inzicht in waterstanden essentieel is. Naast het vraagstuk over de hoeveelheden water, speelt

ook het zoutgehalte een rol. De verschillen in ons beheergebied zijn groot. Het peilbeheer vraagt om steeds meer afstemming met de omgeving. Koers houden in het reguliere werk betekent ook dat we moeten leren meebewegen met de veranderingen om ons heen. Vertrouwen waar het kan, streng zijn wanneer het moet: niet alle geboden en verboden waarop we moeten controleren leveren voor de waterkwaliteit direct het hoogst bereikbare resultaat. Met risicoanalyse en gerichte projecten willen we verkennen waar er ruimte is om de inzet van Watertoezicht nadrukkelijker te prioriteren op die controles die op korte termijn meetbaar scoren op behoud en verbetering van waterkwaliteit. Een dergelijke aanpak vraagt wel een duidelijke relatie met inzicht in de huidige en gewenste waterkwaliteit en de stoffen waarop geprioriteerd wordt.

Grondwateronttrekkingen voor bewatering krijgt de komende periode meer lading. In het bijzonder geldt dit voor de aanpak van diepe bronnen in zuidelijk Flevoland, waarvan de onttrekking in 2025 geëindigd moet zijn. De communicatie over dit onderwerp is essentieel.

We zien toe op directe en indirecte lozingen in het watersysteem, zodat het water gezond blijft. We zien dat we niet op alle relevante onderwerpen een juridische basis hebben om in het veld op te treden. Dit geldt voornamelijk voor 'Zeer zorgwekkende stoffen' die veelal via indirecte lozingen door bedrijven in ons watersysteem komen. De samenwerking met partners als de Omgevingsdienst wordt steeds belangrijker.

Bodemdaling

Bodemdaling speelt al lange tijd en leidt tot een steeds grotere wateropgave. Onze rol en positie zijn bekend en die blijven we benadrukken en uitdragen. Vanuit onze rol zorgen we met de provincie voor nieuwe bodemdalingsprognoses. We geven inzicht waar niet aan de normen voor wateroverlast wordt voldaan (door een watersysteemtoetsing uit te voeren).

Deze gebieden brengen we in bij het gebiedsproces bodemdaling Flevoland, maar ook bij de uitvoeringsagenda Samen Maken We Flevoland, het Provinciaal Programma Landelijk Gebied en de woondeals e.d. We treffen maatregelen om aan de normen voor wateroverlast te voldoen en als het niet mogelijk is om passende maatregelen te nemen tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten, gaan we met de provincie en gemeente in gesprek over de aanpassing van de normen of de functie van het gebied. Dit is aan de orde in het bodemdalingsgebied ten zuidwesten van Emmeloord.

Schoon en gezuiverd water

Voor onze primaire taak om schoon en gezuiverd water te leveren, blijven we anticiperen op toekomstige ontwikkelingen. We zorgen ervoor dat de capaciteit aansluit (Almere Fit for the Future en Zeewolde op orde) bij ruimtelijke en maatschappelijke ontwikkelingen, zoals die van de woningbouw. Daarnaast passen we (na)zuiveringsmethoden aan om ook microverontreinigingen te kunnen verwijderen. Ook blijven we focussen op het terugwinnen van grondstoffen, zoals cellulose, door een fijnzeefinstallatie te realiseren op de AWZI Zeewolde (op termijn op de AWZI Lelystad) en fosfaat teruggewinning op onze AWZI's (Tollebeek en Almere). We zetten in op energieproductie: groengasproductie op AWZI Almere en mogelijk extra zonnestroom. We dringen de uitstoot van broeikasgassen terug met name die van lachgas. We bereiden ons

voor op de Europese richtlijn stedelijk afvalwater, waarin scherpere eisen zijn opgenomen voor stikstof en fosfaat in effluent en het verwijderen van microverontreinigingen. In dit kader doen we (pilot) onderzoek naar kansrijke technieken. Met gemeenten werken we samen aan infrastructurele aanpassingen in het transportstelsel voor afvoer van afvalwater naar de zuiveringsinstallaties. Tot slot blijven we werken aan het terugdringen van de slibproductie en optimalisatie van de verwerking.

Digitale transformatie

Ons waterschap digitaliseert (samen met de andere waterschappen) steeds verder om daarmee betere en meer duurzame dienstverlening te leveren. Dat uit zich in digitale loketten en digitale platformen waar (water)data beschikbaar komt. De realisatie van de Informatiestrategie 2021-2025 heeft dit als eerste op het oog, en deze opdracht zal onverminderd doorgaan de komende jaren. Omdat het moet en hoort (wet- en regelgeving), maar ook omdat het loont. Want dit faciliteert verbinding met de omgeving, ook digitaal. En het biedt mogelijkheden om in een krappere arbeidsmarkt de complexer wordende taakuitvoering mogelijk te maken.

Deze digitaliseringsopgave is onderdeel van de grotere beweging van de digitale transformatie die plaatsvindt in de samenleving en overheden. Het gaat hier om meer dan de digitale technologie alleen. Stap voor stap verandert de manier waarop we zakendoen en met elkaar samenwerken en samenleven. Er ontstaan nieuwe bedrijfs- en samenwerkingsmodellen van allerlei orde, grootte en impact op de maatschappij. Die modellen zijn gebouwd op en met digitale infrastructuur, vergaande automatisering, robotisering en (data-) algoritmen. De financiële en logistieke ketens zijn zo volledig hervormd.

In toenemende mate veranderen ook de industriële ketens en overheidsketens als volgende iteratie in deze digitale transformatie.

Ons waterschap benut de mogelijkheden van de digitale transformatie door die te verbinden aan onze grote opgaven. Zo kunnen wij bijvoorbeeld ons doel om duurzaam te handelen concreet verbinden met nieuwe digitale ontwikkelingen binnen primaire- en dienstverleningsprocessen. Bijvoorbeeld door het primaire proces te faciliteren bij de optimalisatie van het energieverbruik van onze gemalen en zuiveringen. Niet alleen op prijs, maar ook op fluctuerend beschikbare duurzame energie.

Als onderdeel van de digitale transformatie ontstaat ook nieuwe regulering, vooral op Europees niveau (lees meer in het artikel: [Digital Decade: 13 nieuwe wetten in drie jaar](#)). Dit stelt nieuwe, aanvullende eisen ten aanzien van transparantie, rechtmatigheid, veiligheid en privacy. Deze wetgeving zal voor een belangrijk deel tot stand komen binnen de huidige bestuursperiode. De impact van dergelijke regulering kan op gespannen voet staan met de accenten en kansen die we willen leggen.

Opgaven realiseren met inzet van mogelijkheden van de digitale transformatie biedt dus kansen. En het vraagt om balanceren, het leggen van de juiste accenten en, tot slot, lef om bestaande werkwijzen aan te passen. Daarbij staat voorop dat we een betrouwbare, robuuste taakuitvoering van het waterschap kunnen blijven garanderen, ook als digitale hulpmiddelen onze bedrijfsvoering toenemend faciliteren.

Financieel toekomstbestendig waterschap

We hebben een gezonde financiële uitgangspositie. We willen deze behouden, ook voor de lange termijn. We begroten realistisch en zijn terughoudend in het aangaan van schulden en verschuiven van kosten naar de toekomst. Dit hebben we vastgelegd in ons beleid (activabeleid, schulden en reservebeleid) en onze begrotingssystematiek. We gaan zorgvuldig om met onze financiële risico's. Het actualiseren van ons financieringsstatuut en de financieringsparagraaf in de verordening staat op de planning.

We streven naar een rechtvaardige en gelijkmatige ontwikkeling van onze belastingen. We voeren een consistent tarievenbeleid voor alle categorieën en streven naar een kostenontwikkeling voor onze inwoners, zo dicht mogelijk bij inflatieniveau. Voor goed uitlegbare, realistische en onvermijdelijke keuzes zijn we bereid dit bij te stellen. Voor de komende periode is een AV-brede werkgroep ingesteld, die de gevolgen van de belastingherziening vertaalt naar de situatie in ons beheergebied op basis van deze uitgangspunten. Voor de komende periode wordt ook het kwijtscheldingsbeleid geëvalueerd en geactualiseerd. Dit doen we in samenspraak met GBLT.

We staan in de komende decennia voor omvangrijke opgaven. Deze opgaven, plus de effecten van externe (macro-economische) ontwikkelingen, leiden tot een toenemende druk op de begroting van het waterschap. We willen daarom de toekomstige kosten zo goed mogelijk in beeld hebben, zodat we kunnen anticiperen en de juiste keuzes maken. Dit faciliteren we in ons begrotingsproces. De kadernota is het instrument waarmee de AV meerjarig vooruit kan kijken en een integrale afweging kan maken. In de kadernota wordt ook inzichtelijk gemaakt wat de ontwikkelingen betekenen voor de loonsom. De taakuitvoering is leidend. We kijken nadrukkelijk ook naar wat nodig is voor toekomstbestendig waterbeheer en welke middelen hiervoor nodig zijn. Tarief volgt de taak.

Verbinden gaat over meer en anders verbinden met de omgeving, opgave- en gebiedsgericht

De afgelopen jaren hebben we de koers ingezet om vroegtijdig en actief het waterbelang aan onze omgeving kenbaar te maken.

Gesteund door de Rijksbrief over water en bodem als sturend principe adviseren wij over het waterbelang waarbij ook de KRW-opgave en klimaatadaptatie worden meegenomen. We willen koershouden in een omgeving die sterk in beweging is. De omgeving verandert en wordt complexer. Vanuit verschillende belangen wordt een beslag gelegd op de schaarse bodem en water en dat vraagt goede afwegingen en keuzes. Wij volgen hierbij twee sporen:

- Het spoor van beïnvloeden: kennis verbreden en bewustwording over het waterbelang in relatie tot de inrichting van gebieden. Vroegtijdig en proactief het waterbelang te behartigen en het water en bodem sturend in te brengen. Versterken van onze positie in de omgeving.
- Het spoor van afdwingbaarheid vanuit bevoegdheden: continueren dat het vergunningen-, en toezicht en handhavingproces het waterbelang voldoende borgt. Dit vraagt om het actueel houden van ons wettelijk instrumentarium, zoals de Waterschapsverordening en de legger.

We merken dat onze omgeving een grote behoefte heeft aan advisering over watervragen. Dit vraagt een goed kader waarmee we kunnen afwegen welke inzet van Zuiderzeeland bij welke ontwikkeling mogelijk en gewenst is, in relatie tot de beschikbare personele capaciteit. De keuze die we maken is afhankelijk van de opgaven die we als waterschappen hebben, de raakvlakken die ontwikkelingen hebben met onze doelen en werkzaamheden, de impact die de ontwikkelingen kunnen hebben op het watersysteem, de dijken en de afvalwaterzuivering. De criteria waarop we deze keuze maken werken we verder uit.

De komende bestuursperiode gaan we de volgende samenhangende maatregelen uitwerken:

- Water en bodem sturend voor de ruimtelijke inrichting (het 'wat').
- Omgevingsgericht werken met onze partners (zoals Samen maken we Flevoland en het Flevolands Programma Landelijk Gebied).
- Het waterbelang borgen in gebiedsontwikkelingen van derden.

In het tweede deel van dit collegeplan staat per onderdeel een uitwerking.

UITWERKING BESTUURSPROGRAMMA

VERBINDEN EN ZEVEN ACCENTEN

VAN BUITEN NAAR BINNEN WERKEN EN MEER INBRENG UIT DE SAMENLEVING

Portefeuillehouder:

Hetty Klavers

MT-lid:

Carla Smink

Begrotingsprogramma:

Bestuur en omgeving

Tekst Bestuursprogramma

Inbreng uit de samenleving. We willen op zoek gaan naar een manier om de inwoners meer te betrekken bij het werk van het waterschap.

Extra impuls aan van buiten naar binnen werken. De wateropgaven maken dat het nodig is om de inbreng vanuit de samenleving te versterken (versterking volksvertegenwoordigende rol). Het versterken van de bestuursstijl van buiten naar binnen kan via meerdere sporen worden bereikt. Het betreft suggesties die nader moeten worden uitgewerkt om tot besluitvorming hierover te komen:

- Het op te stellen participatiebeleid, zoals ook opgenomen in de Omgevingswet, waarbij de reikwijdte moet worden bepaald (opnemen 'uitdaagrecht' of niet).
- Het bieden van een platform aan groepen die wel een belang hebben maar niet of minder worden gehoord. Hierbij kan worden gedacht aan een waterberaad of een jongerenberaad.
- Het belang van de toekomstige Zuiderzeelanders meer meewegen door een generatietoets onderdeel te laten zijn van de valuecase die we toepassen naast de businesscase.
- Het vaker toepassen van een opgavegerichte- en gebiedsgerichte aanpak. Hierdoor wordt de inbreng vanuit belanghebbenden en/of het gebied én integraliteit van de oplossingen meer geborgd.
- Het uitbrengen van een digitale nieuwsbrief of digitaal bulletin voor meerdere doelgroepen (voorbeeld agrarische nieuwsbrief). Deze berichten kunnen de aanleiding zijn tot meer contact met het waterschap.

Wat willen we bereiken?

Het gaat ons om:

1. Het vergroten van het waterbewustzijn van inwoners in Flevoland. Hierdoor willen we de afstand tussen inwoners en het waterschap

verkleinen. Jongeren krijgen daarbij extra aandacht. Dit is nodig, omdat zij belangrijk zijn voor de toekomst. Daarnaast blijft er bijzondere aandacht voor agrariërs omdat hun handelen veel impact heeft op het waterbeheer.

2. Actief en gericht op zoek gaan naar signalen uit onze omgeving. De signalen van buiten meenemen en actiever integreren in ons dagelijkse werk, in onze afwegingen en besluitvorming.
3. Zichtbaarheid en uitlegbaarheid van het werk van Zuiderzeeland versterken. Daarmee maken we de democratie zichtbaar, zijn we transparant en versterkt het onze positie als aantrekkelijk werkgever.
4. Het zijn van een toegankelijke, heldere en gastvrije, dienstverlenende organisatie. Burgers en organisaties weten ons te vinden en weten wat zij van ons kunnen verwachten.

Wat gaan we ervoor doen?

Communicatie

Actualiseren van de communicatiestrategie van Waterschap Zuiderzeeland. De huidige basis met bijbehorende doelen is nog steeds actueel. Die koers behouden we. De actualisatie is gericht op nieuwe trends en hoe we daarop inspelen. En daarbij het uitgangspunt dat we blijven

---

communiceren vanuit de belevingswereld van onze omgeving. Een communicatieve organisatie en een communicatief bestuur is daarbij vertrekpunt. Om te weten wat er maatschappelijk leeft maken we uitgebreide online analyses van de belangrijkste thema's.

Dienstverlening

Onze diensten verder verduidelijken en de vindbaarheid verbeteren. Ook de transparantie in onze besluitvorming en taakuitoefening beter ondersteunen. De visie op onze dienstverlening en de communicatiestrategie vullen elkaar logisch aan.

Participatie

In het voorjaar van 2024 wordt een helder en uitnodigend participatiebeleid en de bijbehorende verordening aan de AV voorgelegd. In de uitvoering daarvan zetten we actief in op het betrekken van jongeren.

Nieuw of bestaand beleid

Actualiseren van beleid.

Met welk resultaat zijn we eind 2026 tevreden?

Eind 2026 is er een:

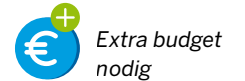
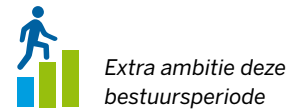
- Geactualiseerde communicatiestrategie. In onze communicatie spelen we in op wat er maatschappelijk leeft.
- Helder participatiebeleid. We betrekken signalen van buiten in ons werk.
- Onze visie op dienstverlening geïmplementeerd.

Rol voor AV

- Vaststellen van het participatiebeleid en de geactualiseerde communicatiestrategie.
- Het invullen van de rol die de AV als communicatief bestuur heeft.

ACCENT: WATER EN BODEM STUREND IN DE RUIMTELIJKE INRICHTING

GRENZEN AAN HET WATERSYSTEEM

Portefeuillehouder:
Hetty Klavers

MT-lid:
Peter Jelsma

Begrotingsprogramma:
Bestuur en omgeving

Tekst Bestuursprogramma

De principes van 'water en bodem sturend' worden landelijk uitgewerkt. Een eerste uitwerking hiervan is de maatlat groene, klimaat adaptieve, gebouwde omgeving (die gaat over het hoe). Een uitwerking die nog volgt is waar er gebouwd kan worden. We vertalen deze principes en nog volgende kaders voor water en bodem sturend, samen met onze partners, naar handvatten voor onze inbreng in bijvoorbeeld de uitvoeringsagenda van Samen Maken We Flevoland, de uitwerking van de gebiedsplannen in het kader van het 'Provinciaal Plan Ruimtelijke Gebied' en in de uitwerking van de woondeals (waarvan we medeondertekenaar zijn als partner). Met deze nieuwe kaders, passen we onze Waterschapsverordening (stapsgewijze)

aan als instrument bij de vertaling water en bodem sturend.

Wat willen we deze bestuursperiode bereiken?

1. Inzicht krijgen in de grenzen van ons watersysteem met een tijdshorizon wanneer en waar het ontoereikend is.
2. Water en bodem sturend ingebed in alle fasen: (strategische) visievorming, planvorming, ontwerp gebiedsinrichting, uitvoering, beheer en onderhoud.
3. Onze partners kunnen op alle relevante beleidsterreinen in veel gevallen zelfstandig de afwegingen maken, op basis van de benodigde kennis en aangereikte tools.

Wat gaan we ervoor doen?

- Opstellen afwegingskader met redeneerlijn welke positie we innemen en waar we aan tafel willen (2024).
- Vertaalslag naar beheergebied bepalen voor water en bodem sturend in de ruimtelijke inrichting (2024).
- Ontwikkelen van handvatten, informatie en producten waarmee we onze gebiedspartners zelf afwegingen kunnen laten maken (2025).
- Instrumenten aanpassen (Waterschapsverordening, watertoets, kaartverhalen) (2025).
- Pro-actief in strategische samenwerkingen

en gebiedsprocessen (SMWF, FPLG, omgevingsvisies, etc.) en gebiedsontwikkelingen (Pampus, Almere Duin, Oostvaardersoever etc.) (continu).

- Verder ontwikkelen van strategisch omgevingsmanagement en omgevingsgericht werken met onze gebiedspartners (continu).

Nieuw of bestaand beleid

Aanpassing en aanscherping bestaand beleid.

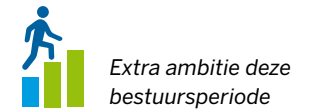
Met welk resultaat zijn we eind 2026 tevreden?

- Wij hebben scherp hoe we moeten sturen om het water- en bodemsysteem op orde te brengen (op inhoud en positionering).
- Onze gebiedspartners begrijpen wat 'Water en bodem sturend' betekent en nemen dit actief mee bij de ruimtelijke ontwikkelingen.
- Het instrumentarium van Zuiderzeeland is actueel en ingericht om het principe van water en bodem sturend te ondersteunen.
- We zijn vroegtijdig en pro-actief betrokken bij gebiedsontwikkelingen van onze partners. Bij de planvorming en de uitvoering is het principe van water en bodem sturend de basis.

Rol voor AV

Besluiten over de doorvertaling van water en bodem sturend. Actief uitdragen van het belang van water en bodem sturend.

ACCENT: FLEVOLANDS PROGRAMMA LANDELIJK GEBIED

Portefeuillehouder:
Jaap Lodders

MT-lid:
Peter Jelsma

Begrotingsprogramma:
Bestuur en omgeving

Tekst Bestuursprogramma

Het Rijkskader voor het Nationaal Programma Landelijk Gebied beschrijft een samenhangende aanpak, waarbij met een gebiedsgerichte werkwijze de noodzakelijke transitie van het landelijk gebied wordt gerealiseerd onder regie van de provincie. Doel voor ons waterschap is om te borgen dat de opgaven en maatregelen voor natuur, landbouw, water, bodem en klimaat worden gehaald. Bij het thema water gaat het om watervraagstukken zoals waterbeschikbaarheid (inclusief waterberging en waterbesparing), schoon en gezond water (voldoen aan de Kaderrichtlijn Water), verzilting, wateroverlast, grondwater, verdroging e.d. Hiervoor zullen de kaders van het Rijk voor water en bodem sturend worden vertaald (zie water en bodem sturend; grenzen aan het watersysteem). Binnen dit gebiedsproces kan het netwerk van onze watergangen en dijken een meerwaarde leveren als ecologisch-recreatieve verbindingzone naar

natuurgebieden en het groen en water in stedelijk gebied (blauwgroene dooradering). Hierbij blijft de primaire waterhuishoudkundige functie van de watergangen en de dijken geborgd. Ongewenste neveneffecten buiten deze lijnelementen moeten worden voorkomen.

Wat willen we deze bestuursperiode bereiken?

We willen het Flevolands Programma Landelijk Gebied (FPLG) gebruiken om ons waterbelang uit te dragen en om kansen te pakken vanuit het perspectief van onder andere water en bodem sturend, KRW en klimaatadaptatie. Dit betekent dat we via directe maatregelen en gebiedsprocessen in samenwerking uitvoering geven aan de maatregelen uit het FPLG. Het doel is daarmee ook om middels het FPLG sneller onze doelen te kunnen realiseren of met minder impact op onze begroting.

1. Afspraken maken met partners over het FPLG die bijdragen aan onze doelstellingen (watervraagstukken). Aan doelen van derden willen we (procesmatig) bijdragen.
2. Een deel van de maatregelen in deze bestuursperiode uitvoeren.
3. Zeker geen (meekoppel)kansen missen.
4. Middels het FPLG sneller onze doelen realiseren of met minder impact op onze begroting.

Wat gaan we ervoor doen?

Onderzoeken waar we d.m.v. dit programma kunnen versnellen.

- Samen met de medeoverheden en de samenleving zorgen voor de definitieve totstandkoming van het FPLG.
- Samen bepalen hoe we de integrale uitvoering van het programma zullen vormgeven.
- We brengen de belangen van het waterschap in als bijdrage aan het grotere geheel en inventariseren tegelijkertijd op welke wijze het FPLG een bijdrage kan leveren aan het behalen van de doelen van het waterschap. Hierbij valt te denken aan de opgedane kennis uit waterkwaliteitsmonitoring te vertalen in ruimtelijke maatregelen.

Nieuw of bestaand beleid

Bestaand beleid

Met welk resultaat zijn we eind 2026 tevreden?

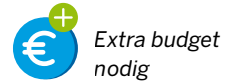
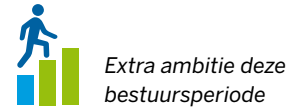
In 2026 zijn een aantal concrete projecten gestart en zijn er duidelijke afspraken met de provincie en andere partners.

Rol voor AV

Stimuleren en onderschrijven belang van samenwerken in het FPLG aan gemeenschappelijke doelen.

ACCENT: SAMEN MAKEN WE FLEVOLAND

Portefeuillehouder:
Hetty Klavers

MT-lid:
Peter Jelsma

Begrotingsprogramma:
Bestuur en omgeving

Samen Maken We Flevoland. In gebiedsprocessen en bij projecten werken we als initiatiefnemer of als partner bij initiatieven van derden veel samen met agrariërs, het bedrijfsleven, grond- en gebouweigenaren, natuurorganisaties en terreinbeheerders, het drinkwaterbedrijf en andere betrokkenen. Ook rond Natura 2000-gebieden zoals het IJsselmeer en Nationaal Park Nieuw Land, is er sprake van intensieve samenwerking.

We koesteren de samenwerkingsverbanden die we hebben opgebouwd, maar realiseren ons ook dat er nieuwe samenwerkingsverbanden ontstaan als gevolg van de ontwikkelingen in de komende periode. We zullen onze samenwerkingsstrategie toepassen om ook bestaande samenwerkingen zo nodig opnieuw tegen het licht te houden. Waar nodig versterken of herijken we bestaande samenwerkingen of bouwen deze in overleg af.

Wat willen we deze bestuursperiode bereiken?

1. We werken intensief samen via het samenwerkingsverband Samen maken we Flevoland om de strategische Agenda Flevoland samen uit te werken.
2. De pijler Robuust natuurlijk fundament is goed geïntegreerd in de andere pijlers en opgaven, zoals de woningbouwopgave.

3. Zowel bestuurlijk als ambtelijk een goede positie in Samen maken we Flevoland en andere samenwerkingsverbanden.

Wat gaan we ervoor doen?

- Ons waterschap pakt de leiding in de pijler Robuust natuurlijk fundament van Samen maken we Flevoland, en we werken dit samen uit met onze gebiedspartners. (continu)
- Vanuit het waterschap dragen we actief bij aan de samenwerking en leveren we ook capaciteit voor het kernteam Regio Flevoland. (continu)
- We trekken met de regio gezamenlijk op in de samenwerking met het Rijk. (continu)

Nieuw of bestaand beleid Bestaand beleid.

Met welk resultaat zijn we eind 2026 tevreden?

Uitwerking van de Strategische Agenda Flevoland heeft geleid tot betere verankering van water en bodem sturend.

Rol voor AV

Meesturende rol om de visie en uitvoering van de Strategische Agenda Flevoland uit te dragen.

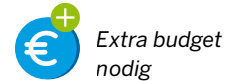
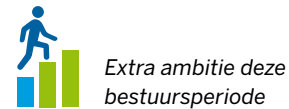
Tekst Bestuursprogramma

De samenwerking tussen de zes gemeenten, de provincie en Waterschap Zuiderzeeland heeft geleid tot een Strategische Agenda en een (rollende) Uitvoeringsagenda. Water en bodem sturend is uitgewerkt in de pijler 'Robuust Natuurlijk Fundament'. We zetten ons in om deze principes, met onze partners, te vertalen naar de andere pijlers en naar de woondeals. Hierbij stimuleren we innovatie waar dat kan. We zoeken naar medefinanciering hiervoor vanuit het Rijk. Dit kan alleen gerealiseerd worden door de betrokkenheid van alle volksvertegenwoordigers en de maatschappelijke organisaties (landbouw, natuur, woningcorporaties, bedrijven, etc.)

Gebiedsgerichte samenwerking:
koesteren en kiezen

Binnen ons beheergebied werken we intensief samen met de gemeenten en de provincie in

ACCENT: KENNISUITWISSELING EN KENNISVERSPREIDING

Portefeuillehouder:

Jo Caris

MT-lid:

Wouter Slob

Begrotingsprogramma:

Bestuur & Omgeving

Tekst Bestuursprogramma

Regionaal en nationaal

Kennisuitwisseling en kennisverspreiding zijn van belang voor de verduurzaming van het water- en bodemgebruik in ons gebied. Om dit binnen het Actieplan Bodem en Water te versterken, gaan we verkennen hoe we vanuit onze rol in het ABW kunnen aanhaken op het kennisuitwisselings- en verspreidingsprogramma van het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (DAW). Hierbij zijn veel instellingen binnen ons gebied al aangesloten. Zoals de Aeres Hogeschool, MBO Groen, de Boerderij van de Toekomst en de Akker van de Toekomst. We verkennen welke financiële middelen hiervoor beschikbaar zijn vanuit de impuls gelden van DAW. Kennisuitwisseling voor de afvalwaterketen borgen we o.a. via onze deelname aan het Nationaal Groeifonds, en de Stichting Toegepast Onderzoek voor

de Waterschappen. Kennisuitwisseling over biodiversiteit stimuleren we o.a. via de Agenda Biodiversiteit en ons partnerschap van het Deltaplan Biodiversiteitsherstel. De kennisuitwisseling met de natuur behorende organisaties en de landbouw wordt ook versterkt rond het thema waterbeschikbaarheid. De onderlinge betrokkenheid bij het uitvoerende werk van het waterschap wordt vergroot door de leden van het bestuur, kantoorpersoneel e.d., elk jaar, ten minste één werkdag mee te laten gaan met een medewerker in het veld. Met medewerkers in het veld bedoelen we gebiedsbeheerders, schouwmedewerkers, onderhoudsploegen, muskusratbestrijders e.d.

Internationaal

Internationale samenwerking via de Blue Deal (bijvoorbeeld in Ethiopië) zetten we voort. We zetten ons in voor de realisatie van de nieuwe visie op internationale samenwerking (van de Unie van Waterschappen). De nieuwe visie zet, naast de Blue Deal die in stand blijft, meer dan tot op heden in op kennisuitwisseling en -ontwikkeling binnen Europa. Dit omdat daar veel kansen zijn voor samenwerking, subsidiëring en het zijn van een aantrekkelijke werkgever.

Wat willen we deze bestuursperiode bereiken?

1. De onderlinge betrokkenheid bij het uitvoerende werk van het waterschap vergroten.
2. Versterken van de regionale en nationale kennisuitwisseling. Door middel van de verbinding met (bestaande) regionale en landelijke programma's, zoals Watersysteem DAW, STOWA, Nationaal Groeifonds en Biodiversiteit, en samenwerking met onderwijsinstellingen.
3. Via internationale kennisuitwisseling en samenwerking bijdragen aan de oplossingen voor uitdagingen in het waterbeheer van nu en morgen. Daarmee dragen wij bij aan de realisatie door de waterschappen van de Dutch Water Authorities (DWA) visie 2030, aanvullend op de huidige inzet op buitenlandbeleid.

Wat gaan we ervoor doen?

1. Opzetten van uitwisseling met collega's (mijn baan/jouw baan) en met elkaar een dag meelopen (in 2024 & 2025). Verzamelen van ervaringen van deze aanpak om vervolgens op basis van de evaluatie te bepalen hoe dit verder vorm te geven (draagt bij aan meerdere organisatie doelen).

-
2. Bij complexe vraagstukken onderzoeken we hoe we met onderwijsinstellingen en kennisinstututen een duurzame ontwikkeling van het gebied vorm kunnen geven, samen met vertegenwoordigers van belanghebbenden, mede-overheden en inwoners (trans-disciplinaire aanpak). Hierbij kan gedacht worden aan het verder uitwerken van bestaande en nieuwe intentieverklaringen met scholen:
- Blijven investeren in stage- en afstudeerplaatsen. Gastcolleges geven.
  - Actief inzetten van trainees.
  - Gezamenlijk kennisgebieden inrichten/ financieren.
3. Uitwerken wat de DWA Visie 2030 betekent voor Zuiderzeeland. Dit houdt o.a. in: kennis halen in Europa (Brussel) en daarbuiten op basis van een eigen kennisagenda, aantrekkelijk werkgeverschap bevorderen en internationaal samenwerken tot een onderdeel maken van onze reguliere werkzaamheden. Onderzoeken (regionale) samenwerking in Europa (binnen Flevoland en samen met Waterkracht).

Met welk resultaat zijn we eind 2026 tevreden?

- Aan het curriculum van 2 relevante opleidingen van landbouw en bouwkunde is actuele kennis van water toegevoegd.
- We hebben kennisontwikkeling en –uitwisseling gekoppeld aan de toekomstige uitdagingen.
- De benodigde kennisontwikkeling om toekomstige uitdagingen het hoofd te kunnen bieden.

Rol voor AV

- Volgen, geïnformeerd worden en/of koers bepalen over de doorvertaling van Europese wet- en regelgeving in wat dit betekent voor Zuiderzeeland.
- Vaststellen doorvertaling van DWA Visie 2030.

Nieuw of bestaand beleid

Deels bestaand en deels nieuw.

Portefeuillehouder:

Tom Vereijken

MT-lid:

Eline Huiting

Begrotingsprogramma:

Waterveiligheid

2. Positie kiezen en inzetten op beïnvloeden landelijke discussie: in balans brengen van de uitvoeringsopgave met de beschikbare middelen.
3. Stabiele landelijke programmering.
4. Voorkomen van onnodige en omvangrijke voorfinanciering.
5. Invulling geven aan het kader Zorgplicht centraal.

☰ Wat gaan we ervoor doen?

- Inzicht in de totale versterkingsopgave en de opgave van de 6 dijktrajecten, die alle fasen omvat van beheren, beoordelen, in stand houden en versterken.
- Goede vernieuwende werkwijze ontwikkelen en (versterkings)resultaten boeken. Innovatief: oplossingsgericht. Pilots, ook elders, om te leren. Onze proef met dijkerosie inspireert ook andere dijkversterkingsprojecten.
- Voor dijkversterkingsprojecten geldt dat de huidige financieringsstructuur ook leidt tot grote voorfinancieringsopgaven met hoge rentekosten. Omdat dit probleem ook bij veel andere waterschappen speelt, zal het college nadrukkelijk (samen met andere waterschappen) in overleg treden met het Rijk om oplossingen te vinden.
- Eerst worden de huidige, voorlopige oordelen opgewaardeerd tot definitieve oordelen voor 2029. Daarna volgt de herbeoordeling van de definitieve oordelen.

- Bij gebiedsprocessen waar keringen onderdeel van raken, borgen we ons waterveiligheidsbelang en denken mee in projecten van derden, zoals Maritieme Servicehavens Noordelijk Flevoland (MSNF), Oostvaardersoevers en Waterfront Kust in Lelystad.
- Als het peilbesluit van het IJsselmeer wordt gewijzigd, moeten de consequenties van de peilaanpassingen voor de dijken (en het regionale watersysteem) uitdrukkelijk worden meegewogen in het integrale landelijk besluit.
- Realisatie dijktraject 8-3 en starten met dijktraject 8-4.

Tekst Bestuursprogramma

Uitgangspunt is dat de dijken uiterlijk 2050 voldoen aan de huidige norm. Via de twaalfjaarlijkse beoordeling houden we de vinger aan de pols om zo nodig het tempo van versterken aan te passen. Dit sluit aan bij de uitkomsten van een onderzoek waaruit blijkt dat Flevolandse dijken het belangrijkste thema vinden waar het waterschap zich mee moet bezighouden. Als het peilbesluit van het IJsselmeer wordt gewijzigd, moeten de gevolgen van de peilaanpassingen voor de dijken en het regionale watersysteem (bijvoorbeeld kwel, capaciteit en opvoerhoogte gemalen e.d.) uitdrukkelijk worden meegewogen.

Wat willen we deze bestuursperiode bereiken?

Het Bestuursprogramma volgt hier het bestaande Waterbeheerprogramma.

1. Doorgaan met de ingezette koers, invullen eigen verantwoordelijkheid waterveiligheid.

Nieuw of bestaand beleid

Bestaand beleid.

Met welk resultaat zijn we eind 2026 tevreden?

- De zorgplicht primaire keringen vormt de kern van ons handelen.
- Op koers voor de realisatie van de opgave in 2050.

Rol voor AV

- Uitdragen verantwoordelijkheid voor de regionale waterveiligheid.
- Besluiten over de budgettering voor de beoordeling en voorfinanciering bij dijkversterkingen.

Portefeuillehouder:

Jaap Ladders

MT-lid:

Jelle Bosma

Begrotingsprogramma:

Voldoende en gezond water

Tekst Bestuursprogramma

Het eindrapport 'Zoetwatervoorziening Waterschap Zuiderzeeland' spreekt de verwachting uit dat de combinatie van klimaatverandering en toename van de watervraag, bij ongewijzigd beleid, ertoe leidt dat we richting 2050 niet altijd aan de watervraag kunnen voldoen. Ook het IJsselmeer biedt hiervoor geen structurele oplossing. Stevige afspraken over het gebruik van water uit het IJsselmeer zijn daarom nodig. De verwachte toename van de verzilting maakt ook dat zoet water steeds schaarser wordt. Om deze reden werken we in deze bestuursperiode de kaders en de strategie voor waterbeschikbaarheid verder uit. Naast het aanpassen van het watersysteem om de waterbeschikbaarheid beter te borgen, zetten we ook in op (innovatieve vormen van) waterbesparing over de volle breedte (drinkwater, oppervlaktewater en grondwater en voor alle

relevante sectoren). En op de mogelijkheden van vasthouden en waterberging. Net als bij energie is besparing waar het begint (besparen, hergebruiken, vasthouden, aanvoeren).

Wat willen we deze bestuursperiode bereiken?

Het rapport 'Zoetwatervoorziening Waterschap Zuiderzeeland' is ons vertrekpunt voor de onderbouwing dat er grenzen zitten aan de beschikbare hoeveelheid water in droge periodes. Dit probleem speelt niet op de middellange of lange termijn, maar al op korte termijn. We werken deze bestuursperiode door aan ons project Waterbeschikbaarheid.

- Vergroten bewustzijn over de grenzen aan beschikbare hoeveelheid water.
- Duidelijkheid creëren wat van het waterschap verwacht mag worden m.b.t. de aanvoer water uit IJsselmeergebied.
- Duidelijkheid creëren over het standpunt en kaders bij peilverhoging en aanpassingen aan het watersysteem.
- Mogelijkheden om meer water vast te houden en de watervraag terug te dringen in beeld gebracht.

Wat gaan we ervoor doen?

We stellen kaders vast hoe we om willen gaan met de aanvoer van water uit het IJsselmeergebied en peilverhoging. Hiervoor maken we onder andere inzichtelijk wat dit betekent voor de watervraag, de waterkwaliteit, het energieverbruik en de inrichting en het beheer van het watersysteem en wat het oplevert. Als de wens is om de externe wateraanvoer uit te breiden gaan we hierover in overleg met Rijkswaterstaat en andere gebiedspartners.

Op deze manier geven we duidelijkheid aan het gebied wat zij kunnen verwachten. Zo ontwikkelen we kennis die helpt om beter voorbereid te zijn op toekomstige droge omstandigheden.

Daarnaast:

- Dataverzameling effect watersysteem (beschikbaarheid, kwaliteit, vraag, energie, ecologie, inrichting, beheer etc.).
- Keuze over mogelijk uit te voeren pilots en eventuele uitvoering pilots (stuwen, meten zoutgehalten, etc.).
- Vaststellen kaders voor aanvoer water IJsselmeer en peilverhoging (2024).
- Mogelijkheden stimuleren om meer water vast te houden en de watervraag terug te dringen.

Nieuw of bestaand beleid

Bestaand beleid

Met welk resultaat zijn we eind 2026 tevreden?

We zijn tevreden als:

- Kaders voor hoe omgaan met aanvoer water uit IJsselmeer, peilverhoging en aanpassing systeem door bestuur zijn vastgesteld;
- Kaders zijn vertaald in concrete acties;
- Duidelijk is hoe we omgaan met water vasthouden en waterbesparing.

Rol voor AV

- Positie bepalen wat we als waterschap wel/niet doen in relatie tot water vasthouden en watervraag terugdringen.
- Vaststellen kaders wateraanvoer IJsselmeergebied en peilverhoging en kaders aanpassing watersysteem.
- Uitdragen boodschap grenzen aan waterbeschikbaarheid.
- Besluiten over budgetten voor aanpassingen watersysteem indien nodig.

Portefeuillehouder:

Jo Caris

MT-lid:

Jelle Bosma

Begrotingsprogramma's:

- Voldoende en Gezond water
- Schoon en gezuiverd water

Tekst Bestuursprogramma

Schoon en gezond water

Schoon en gezond water is een voorwaarde voor vrijwel alle functies (landbouw, natuur, wonen, biodiversiteit, recreatie). Uitgangspunt is daarom dat we voldoen aan de Kaderrichtlijn Water (KRW). Dit doen we via het spoor van hotspots in de afvalwaterketen, door in te zetten op verbeterde zuivering om het ontvangende oppervlaktewater minder te belasten (eerste spoor). Het tweede spoor is door in te zetten op hotspots in landelijk (o.a. het Actieplan Bodem en Water) en stedelijk gebied via gebiedsprocessen ter verbetering van de waterkwaliteit. Als derde spoor willen we nadrukkelijker nagaan hoe aanvullende (grond)waterkwaliteitsmetingen meer inzicht kunnen bieden in mogelijke oorzaken en maatregelen. Als vierde spoor willen we nagaan welke mogelijkheden onze

Waterschapsverordening biedt om te sturen op het tijdig realiseren van de doelen van de KRW, zodat we dit kunnen inbrengen in het Provinciaal Programma Landelijk Gebied.

(Afval)water als primaire grondstof

Water van goede kwaliteit wordt schaarser. We zien water (inclusief het effluent van onze zuiveringen) als een primaire grondstof die van levensbelang is en in potentie bruikbaar is in de landbouw, industrie en natuur. We zetten in op bestrijding van vervuiling aan de bron, maar ook op het verdergaan zuiveren door middel van een vierde trap (mogelijk verplicht vanuit de herziene richtlijn stedelijk afvalwater). Vanuit het principe 'bestrijden bij de bron en de vervuiler betaalt', maken we ons hard voor de verbrede verantwoordelijkheid van producenten, het verbieden van niet-afbreekbare stoffen (zoals PFAS) en het beperken van diffuse verontreiniging (afspoeling en uitspoeling) in landelijk en bebouwd gebied. Bij de afweging tussen energie en schoon en gezond water, geldt schoon en gezond water als onze primaire taak. Daarnaast zetten we in op winning van grondstoffen uit afvalwater (bijvoorbeeld cellulose en fosfaat). Onze investeringen hierin baseren we op de business- en valuecase. Tot slot blijven we inzetten op vermindering van de discrepantie (vanuit het principe dat de vervuiler betaalt).

Wat willen we deze bestuursperiode bereiken?

1. Meer inzicht in de kwaliteit van het (ondiepe) grondwater (door meer te meten).
2. De waterkwaliteit verder verbeteren (met behulp van de mogelijkheden in de Waterschapsverordening/VTH) in zowel het stedelijk als landelijk gebied.
3. Beter inzicht over de bronnen van relevante verontreinigingen. En waar is samenwerking met onze partners nodig?
4. Keuzes en aanpak verwijdering van micro-verontreinigingen op afvalwaterzuiveringen is duidelijk.

Wat gaan we ervoor doen?

Dat doen we via verschillende sporen.

Extra daarin is:

- Aanvullend op de bestaande inzet in landelijk gebied (o.a. via het Actieplan Bodem en Water) inzetten op mogelijkheden om de waterkwaliteit in het stedelijk gebied te verbeteren.
- Extra aandacht voor "meten is weten". We gaan na in hoeverre we het bestaande (grond)waterkwantiteitsmeetnet kunnen gebruiken om mogelijke oorzaken van verontreiniging te achterhalen en zinvolle maatregelen te benoemen. Waar nodig zullen we aanvullend (afval)waterkwaliteitsmetingen uitvoeren op

---

het gebied van onder andere microverontreinigingen en zeer zorgwekkende stoffen.

- Nagaan welke mogelijkheden het waterschapsinstrumentarium biedt om emissies in landelijk en stedelijk gebied te verminderen. Kansrijke en haalbare mogelijkheden voor het landelijk gebied brengen we in bij het FPLG.
- Aanpak opstellen om de herkomst van diffuse bronnen in de waterketen in beeld te brengen. Monitoren influent en effluent op stoffen die niet worden weggezuiverd via de huidige zuiveringsprocessen.
- Op basis van deze resultaten inzetten op vergunningverlening, handhaving, beïnvloeding en rekening houden met de te kiezen extra zuiveringsstap (vierde trap).
- Inzetten op onderzoek en ontwikkeling van technieken voor de verwijdering van micro's gecombineerd met en specifiek gericht op PFAS voor toepassing op onze AWZI's.

Met welk resultaat zijn we eind 2026 tevreden?

Verbetering van de waterkwaliteit door naast de al lopende (KRW)-maatregelen, de vier genoemde maatregelen extra in te zetten. Dit met integrale inzet van onze kennis, capaciteit en instrumenten in samenwerking met onze partners.

Rol voor AV

Beeldvorming en besluitvorming rond beleid en inzet middelen.

Nieuw of bestaand beleid

Deels bestaand en deels nieuw.

COLOFON

Waterschap Zuiderzeeland
november 2023

Volg ons op social media:

[Facebook](#)

[Twitter](#)

[LinkedIn](#)

Fotografie

Aatjan Renders

Grafisch ontwerp

[Simons en Boom](#)

